

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 12Co/60/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8812212826
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tóth
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2014:8812212826.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tótha a členov senátu JUDr. Petra Šama a JUDr. Jozefa Škraba, v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpeného ERASMUS LEGAL, s.r.o., Justičná 9, Bratislava, IČO: 36 789 615, proti žalovanému: I. I., nar. XX.X.XXXX, bytom D. T. U., S. XXX/XX, o zaplatenie 571,36 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou zo dňa 11.2.2013 pod č. k. 3C/244/2012-42, jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej zamietavej časti.

N e p r i z n á v a žalovanému náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Okresný súd Vranov nad Topľou rozsudkom č. k. 3C/244/2012-42 rozhodol o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 375,95 eur a trovy konania v sume 10,88 eur a trovy právneho zastúpenia v sume 35,18 eur na účet právneho zástupcu žalobcu do 15 dní od právoplatnosti rozsudku. Čo do zvyšku žalobu zamietol. V odôvodnení rozhodnutia súd uviedol, že žalobca sa domáhal zaplatenia čiastky 571,36 eur a náhrady trov konania titulom Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX a revolvingového úveru I., ktoré úverové zmluvy boli uzavreté 23.11.2006. Žalovaný bol v omeškaní s platením svojho záväzku, preto žalobca listom z 29.11.2010 požiadal o zosplatnenie celého zostatku úveru v sume 571,36 eur. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru bude požadovať aj zmluvnú pokutu 8 % z čiastky, s úhradou ktorej je v omeškaní. Istina dlhu plus poplatky za výber z bankomatu a výpis z úverového účtu dávala čiastku 481,12 eur, úrok do zosplatnenia úveru 79,74 eur a úrok od zosplatnenia a zmluvná pokuta je v sume 10,50 eur.

Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

Z vykonaného dokazovania súd mal preukázané, že 23.11.2006 došlo k uzavretiu úverovej zmluvy na sumu 10.850,- Sk, čo nie je predmetom súdneho konania. Ďalej bola podpísaná aj revolvingová úverová zmluva s úverovým rámcom a pravidelnými mesačnými splátkami dohodnutými v hlave 8 a 9 úverových podmienok. V rámci poskytnutia revolvingového úveru došlo aj k uzavretiu zmluvy o vydávaní platobnej karty. Neoddeliteľnou súčasťou zmluvy boli úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia, uvedené na rube úverovej listiny.

Súd nárok žalobcu posudzoval podľa zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, že spotrebiteľským úverom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o

spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo inej právnej formy. Veriteľ sa zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom. Podľa žalobného návrhu dlžná suma úveru predstavuje 470,69 eur (rozdiel medzi čerpaním úveru 864,42 eur a čiastočnými úhradami v splátkach 393,73 eur), poplatok za výpis z účtu 10,43 eur (rozdiel vyrubených poplatkov 64,15 eur a uhradených poplatkov 53,72 eur), suma 79,74 eur ako úrok vyčíslený vždy z tej-ktorej splátky k príslušnému dátumu vyúčtovania (ako rozdiel medzi vyúčtovaným úrokom 375,66 eur a úhradou čiastky úroku z úveru vo výške 295,92 eur), sumy 7,95 eur zmluvnej pokuty a sumy 2,55 eur zmluvnej pokuty vo výške zákonného úroku z omeškania dohodnutého podľa úverových podmienok. Čo sa týka istiny 470,96 eur tu súd nemal pochybnosti o tejto výške z hľadiska rozdielu medzi poskytnutou sumou 864,42 eur úveru a úhradami 393,73 eur. Rovnako súd nemal pochybnosti o výške poplatku 10,43 eur. Čo sa týka úroku z úveru 79,74 eur tak súd dospel k záveru, že úrok činí 2,21 % mesačne, t.j. 26,52 % ročne. Zmluva bola uzavretá v novembri 2006 a bola dohodnutá mesačná splátka 600,- Sk, čo pri úverovom rámci 15.000,- Sk predstavuje 4 % z výšky dohodnutého úverového rámca. Pri takejto minimálnej výške splátok by bol žalovaný povinný zaplatiť úver po dobu 25 mesiacov, pričom v bankách v tomto období bola úroková miera 13,29 % ročne. Dohodnutý ročný úrok z úveru je o 13,23 % vyšší ako je priemerná úroková miera z úverov poskytovaných v tomto období bankami. Výška úroku musí byť v súlade s § 39 Obč. zákonníka č. 40/1964 Zb. a nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je takýto právny úkon absolútne neplatný. O taký stav ide ak je dohodnutý úrok presahujúci mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo/1/2009 zo dňa 31.7.2009). Dohodnutá výška úroku nad 13,29 % ročne je absolútne neplatný právny úkon. Žalobca v žalobe uviedol, že úrok je 375,66 eur, ktorý bol vypočítaný pri úrokovej miere 26,52 %. Opodstatnený je úrok 13,29 % ročne, takže žalobca by mal nárok len na 50,10 % uplatňovaného úroku ($13,29\% \cdot 100 / 26,52\% = 47,7\%$). 50,10 % zo sumy 375,66 eur predstavuje 188,20 eur a žalobca na úrokoch z úveru zaplatil sumu 295,92 eur, tak žalovaný uhradil na úrokoch o 107,72 eur viac ako by sa žalobcovi patrilo požadovať. Preto súd v tejto časti nárok žalobcu na úrokoch z úveru zamietol. Súd zaviazal žalovaného len na zaplatenie sumy 373,40 eur, čo je rozdiel medzi sumou 481,12 eur a vyčísleným úrokom z úveru 107,72 eur.

Pri sume 2,55 eur, ktorú žalobca definoval ako zmluvnú pokutu vo výške úroku z omeškania, tak pri vypočítaní úroku z omeškania je potrebné postupovať podľa § 517 Obč. zákonníka v spojení s Nariadením vlády č. 87/1995 Z.z.. Preto súd priznal úrok z omeškania 2,55 eur.

Pri zmluvnej pokute 7,95 eur súd tento nárok považoval za neopodstatnený. Je pýtaný podľa hlavy 14 § 3 úverovej zmluvy, kde dohodnutá zmluvná pokuta vo výške 8 % z čiastky, s ktorou úhradou je klient v omeškaní dlhšie ako 7 dní. Platenie zmluvnej pokuty súd vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, preto absolútne neplatnú s poukazom na § 53 ods. 4 Obč. zákonníka, pretože je v aj rozpore s dobrými mravmi (§ 39 Obč. zákonníka). Ide o neprimerané sankcie, ktoré znáša spotrebiteľ. Súd poukázal na vyslovený názor v rozsudku Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 3Co/3/2011 zo dňa 28.9.2011. Dovoľenie úroku z omeškania, zmluvnej pokuty či náhrady škody vytvára hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach dodávateľa spotrebiteľa. Preto súd zaviazal žalovaného len na zaplatenie sumy 375,95 eur, na úrok z omeškania 2,55 eur a vo zvyšku návrh žalobcu zamietol.

O trovách konania účastníkov bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 O.s.p. podľa pomeru úspechu v súdnom konaní. Žalobca mal úspech len v rozsahu 66 % uplatneného nároku a žalovaný v rozsahu 34 %, takže žalobcovi vzniklo právo k náhrade trov konania len v rozsahu 32 % preukázaných trov. Pri zaplatenom súdnom poplatku a účtovaných trovách právneho zastúpenia podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. pomerná náhrada predstavuje pri súdnom poplatku 10,88 eur a pri trovách právneho zastúpenia 35,18 eur.

Proti rozsudku okresného súdu v časti zamietnutia žaloby dal odvolanie žalobca. K podpisu zmluvy došlo 23.11.2006, ale k prvému čerpaniu prostriedkov došlo až 5.4.2007. Od tohto dátumu je potrebné odvodzovať vznik úverovej zmluvy. K tomuto dátumu úvery bánk dosahovali 13,68 % úroku, nie rozsudkom priznaných 13,29 %. Úver bol poskytnutý s úrokovou sadzbou 2,21 % mesačne, t.j. 26,52 % ročne. Aj keď táto úroková miera je vyššia ako pri obdobných úveroch poskytovaných bankami v

rozhodnom období poskytnutia úveru, ale vzhľadom na rizikových dlžníkov, ktorým žalobca poskytuje úvery je odôvodnené pýtať väčšiu odplatu ako požadujú banky. To vyplýva aj z rozsudku Krajského súdu v Prešove vo veci sp. zn. 3Co/67/2008, keď akceptoval 25 % ročný úrok. Nárok žalobcu na úrok vo výške 79,74 eur je dôvodný a nemal byť ponížený.

Súd nepriznal zmluvnú pokutu 7,95 eur ako neprijateľnú zmluvnú podmienku a neplatné dojednanie. Zmluvná pokuta vo výške 1,59 eur je za omeškanie so splátkami splatnými od 30.6.2010 do 31.10.2010 (5 splátok), pričom táto sadzba neprevyšuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa Nariadenia č. 87/1995 Z.z.. Zmluvná pokuta 7,95 eur je uplatnená oprávnene. Navrhuje zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Žiada si náhradu trov odvolacieho konania 31,28 eur vypočítaných z nepriznanej pohľadávky 195,41 eur.

Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

Krajský súd prejednal vec v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáhal preskúmania napadnutého rozhodnutia a zistil, že rozhodnutie okresného súdu je správne. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.) a k tomu dodáva:

Dňa 23.11.2006 došlo k podpisu úverovej zmluvy, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver 10.850,- Sk na kúpu tovaru - kuchynskej linky. Úver mal byť splácaný v 45-tich mesačných splátkach po 404,- Sk, s tým, že konečná výška úveru tak bola 18.180,- Sk. V texte úverovej zmluvy je, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú úverové podmienky spoločnosti Home Credit Slovakia uvedené na rube tejto listiny (strana 1) a na samostatnom liste (strana 2 a 3). Ďalej je uvedené, že klient a spoločnosť podpisom tejto zmluvy súčasne uzatvárajú zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru II s úverovým rámcom a s pravidelnými mesačnými splátkami vo výške dohodnutej v hlave 13. Na základe takto uzatvorenej zmluvy vzniká klientovi právo na poskytnutie revolvingového úveru II prostredníctvom kreditnej karty za podmienok stanovených v hlave 13 úverových podmienok. V úverových zmluvných podmienkach spoločnosti Home Credit Slovakia, a.s., a to v hlave 13 je uvedený úverový rámec 15.000,- Sk. Podľa Úverovej zmluvy z 23.11.2006 žalovaný ako dlžník uzavrel ako zmluvu o úvere na sumu 10.850,- Sk, tak s odkazom na úverové zmluvné podmienky aj revolvingovú úverovú zmluvu a zmluvu o kreditnej karte. Podľa § 273 ods. 1 Obch. zákonníka č. 513/1991 Zb., časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami, t.j. bližšie podmienky zmluvy môžu byť dohodnuté vo vypracovaných a obchodnou praxou overených postupoch a podmienkach na bližšie odkazy upravujúce daný zmluvný vzťah, pričom vo všeobecnosti takéto obchodné podmienky by sa nemali uzatvárať ďalšie nové zmluvy, ktoré v niektorých prípadoch vyžadujú písomnosť. Ak žalobca volil na uzavretie úverovej zmluvy písomnú formu, mal na revolvingový úver uzatvárať osobitnú písomnú zmluvu. Nemal uzatvárať revolvingovú zmluvu len s odkazom na všeobecné úverové zmluvné podmienky spoločnosti. Revolvingový úver s úverovým rámcom 15.000,- Sk vrátane dohody o používaní úverovej karty, rieši hlava 11 úverových zmluvných podmienok, ktoré podmienky navyiac neboli podpísané žalovaným ako dlžníkom, že vytvára určité pochybnosti o tom, či v dobe podpisu úverovej zmluvy mal žalovaný ako spotrebiteľ predstavu o tom koľko vlastne zmluvných záväzkov uzatvára. Text zmluvy pojednáva o úverovej zmluve a úverové podmienky riešia otázku ďalších samostatných zmlúv, a to zmluvy o používaní úverovej karty alebo zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru II.

Ak žalobca uplatňuje nároky z revolvingového úveru, je rozhodujúci dátum podpisu úverovej zmluvy na posúdenie prípadnej výšky úroku z úveru. Keď sa účastníkmi zatiaľ nespochybňuje platnosť uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere, potom aj nároky majú vyplývať z dátumu popisu zmluvy 23.11.2006. K tomuto dátumu okresný súd posudzoval výšku odplaty peňažných ústavov za poskytované úvery a porovnával to s výškou požadovanou žalobcom. Ak odvolací súd je viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania, potom sa odvolací súd musel zaoberať len otázkou analógie úroku a úroku z omeškania, ktorú používal okresný súd a námietkami žalobcu, že v dobe poskytnutia úveru sa mala použiť sadzba 13,65 %, nie 13,29 % ako to urobil okresný súd. Ako je vyššie uvedené, rozhodujúce bude pre hodnotenie vychádzať z dátumu uzavretia úverovej zmluvy, nie z dátumu prvého čerpania revolvingového úveru.

Žalobca namietal to, že žalobcovi nebol priznaný nárok na 7,95 eur ako zmluvnú pokutu. Podľa § 544 ods. 1 Obč. zákonníka č. 40/1964 Zb., pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti je možné dojednať platenie zmluvnej pokuty, pričom podľa odseku 2 zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne. Nepostačuje na uzavretie dohody o zmluvnej pokute odkaz na úverové podmienky. Keďže k dohode o zmluvnej pokute chýba písomnosť, nemôže ani žalobca požadovať platenie zmluvnej pokuty.

Z hľadiska posúdenia uzavretia zmluvného vzťahu k 23.11.2006, pochybnosti odvolacieho súdu o možnosti uzavrieť ďalšie úverové zmluvy - revolvingovú zmluvu a zmluvu o použití kreditnej karty len s odkazom na úverové zmluvné podmienky, resp. nemožnosť uzavretia dohody o zmluvnej pokute len s odkazom na úverové zmluvné podmienky, potom odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu žalobcu nie je možné vyhovieť. Preto krajský súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa v jeho napadnutej zamietavej časti.

Krajský súd potvrdzuje rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne aj vo výroku o trovách konania. Pri rozhodovaní o nároku žalobcu na trovy konania je potrebné vychádzať z § 142 ods. 2 O.s.p. o pomere úspechu v súdnom konaní. Okresný súd pri výpočte náhrady trov na to prihliadol, čo vyplýva aj z odôvodnenia rozhodnutia.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.. Neúspešný žalobca nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania. Žalovanému trovy v odvolacom konaní trovy nevznikli, preto žalovanému nebola priznaná náhrada trov odvolacieho konania.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.